

Xaverius Thaumaturgus, Panegyricum Poema

Frizon, Léonard

Burdigalae, 1684

Pars Altera. Xaverius naufragus. Tabul. X. Ter naufragium feci: nocte & die
in profunde maris fui. II. Corinth. XI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69047](#)

PARS CAPITIS POSTERIOR.

*Ter naufragium feci : nocte & die in profundo
maris fui. II. Corinth. xi.*

Non hīc Pauli exponenda mihi sunt naufragia , nec disceptandæ opinioneſ circa alteram loci iſtius partem variæ. Sat fuerit , ex communi Patrum Doctorumque interpretatione jactationis in alto, partem utramque competere Xaverio ; qui naufragium ter Molucico in mari fecerit ; ſemel in tabula jactatus per triduum, Deo duce & comite enatarit. Quòd ſi quis forte miratur eum, quem proximè imperantem ventis & mari ſpectaverimus , nunc tabulam extremâ ſpe complexum , misere cum fluctibus conflictari : miretur idem potiùs naufragum toties Paulum; quem nominasse , laudaffe eſt ; atque ita naufragum , navim ut nullam , quæ quidem in Actis legatur Apostolicis, oppugnatam à tempeſtate defenderit & conſervarit.

Homines Deus ſibi cariſſimos cur interdum agitari ſinat vexarique acerbiflum, varias idoneasque cauſas Divinus Orator illâ ſuâ oris aurei facundiâ in Antiocheni populi concione diſſeruit : quas ferè cauſas ad hanc ego ſummam complexionemque revocarim. Suos nimirum famulos exercere adverſis Dominus amat , quòd ſplendidiūs & gratia ſua gloriaque colluceat ; & ipſorum , qui exercentur , probetur fides , constantia perſpiciat , crenat merita , præmia augeantur. Itaque (alios ut præterea sanctos viros) Paulus , qui morbos paſſim vel abſens levaret fugaretque ; nec ab eo tamen , quem dilectum filium appellabat , Timotheo frequenteſ infirmitates depulit , nec ſe

ipsum curavit, gravi crebraque, ut est traditum ab antiquis, ægritudine exercitus. Mihi vero ille, a glorians placensque sibi in infirmitatibus, admirabilior videtur, quam dum alienis corporibus languores doloresque expellebat. Et Xaverius, qui Apostolico spiritu quam similimus Paulo extitit, & agendo & patiendo; ecquid vere judicanti insignior appetet in tabula de naufragio arreptâ fluctuans, quam naves conservans, ventos refrænans, undas tranquillans?

Tempestate ars gubernatoris exploratur: Apostolici vectoris animus naufragio approbatur. Quo tranquillitas experimento navicularii industriam nobilitabit? aut quis, tractandi clavi haud omnino imperitus, facili non perfungatur navigatione, sereno coelo, aurâ secundâ,

*Mitis ubi in morem stagni, placideque paludis
Stenritur æquor aquis?*

Sponte suâ ratis decurrit, nec magistri manum peritiamq; magnopere desiderat. Si prospero semper optabilique cursu usus esset Franciscus; quis tantus egregiæ datus virtuti locus esset? Oceano prorsus innoxio, & quasi arridentibus aquis amico & blandiente vehatur Xaverius: utiq; felicem appellaris. Tentari jam sollicitariq; coepit, à primo tempestatis motu compescat; aut perturbatum, mox imperiosè componat: sanè potentem agnoveris. At pelagus modò infanâ mole & altitudine in cœlum extollatur; modò in immensam voraginem dehiscens, ad tartarum subsidat: confligentibus inter se ventis navigium diripiatur, torqueatur; laceratis velis, antennis malisque fractis, excusso atque abrupto gubernaculo, illidatur syrtibus, aut scopulis impingatur; solutis compagibus dissiliat, comminuantur: ruat Xaverius in mare; fluctibus nando obluctans, aut correpto navis fragmine, in littus demum ejiciatur: ac tanto defunctus periculo, repeatat eandem aleam; iterum naufragus, vix ad terram evadat: nihilo tamen segnior, mari se rursus comittat; nec tertio naufragio infractus aut retardatus, eodem ardore animi per-

vada & cautes, per vortices procellasque honori Numinis
salutique vel gregarii cujuspiam militis velificetur: tum
verò fortem, tum planè studiosum Divinæ gloriæ, tum
Christianum heroem jure ac meritò prædicaris.

Hic porrò verissimè aptissimèque accinendum è Salomo-
nio Cantico: *Aqua multæ non potuerunt extinguere charitatem.*
Immo, si licet ad virtutis laudem transferre Sapientis ef-
fatum de prodigo in scelerum pœnam edito: b *Quod enim
mirabile erat; in aquâ quæ omnia extinguit, plus ignis valebat.*
Ignis ille cœlestis, Amor Divinus ille, quo æstuabat Xa-
verius, in medio mari & naufragio æriùs vehementiusq;
exardescerat: maximè in triduanâ jactatione, cùm tabulæ
adhærens in omnem partem versaretur, elatus, depresso,
undis sæpe coopertus, charitate fiduciaque divinâ subnixus
atque invictus emineret. Huc ego vos, superi beatique
Spiritus, & tantæ spectatores miratoresque virtutis, &
summi periculi depulsores, neque ad unius duntaxat ho-
minis, sed ad publicæ rei Christianæ defensionem advo-
carim. En, tot gentium salus unde pendeat! Uno spes
Orientis afferculo vertitur & fluitat; vestrumque subsi-
dium, Angeli, & singulorum capitum & populorum Tu-
telares, quos tam frequenti Xaverius obtestatione solitus
est invocare, hic potissimum implorat. Aderant vero
mortaliū immortales Custodes, Divinæ Administrī Pro-
videntiæ, Cœlestes elementorum Præsides: aderant, &
quod perniciosi dæmones, atque hominum, Xaveriique
in primis, jurati hostes aëre marique exitium conscive-
rant, à viro arcebant sanctissimo, sibiique conjunctissimo,
tum observantiâ peculiari, cultuque assiduo; tum inte-
gritate virgineâ, ceterarumque exercitatione nobilissima-
rum virtutum; ac præsertim eximia charitate, in salutis
humanæ ministerio ardentissimè fructuosissimèque occu-
patâ.

Habes tu, Francisce, quod expetere à Deo solebas in
magnis gravibusque periculis, ut ne iis te liberaret, nisi
ad majora gravioraque reservaret. Habes dignum animo

b Sapient. 16.

tuo

tuo discri men , ubi in mediâ morte versaris : & adhuc , si quid periculosis acerbiusque esse potest , appetis ; amplius pro more tuo exoptas . Virtus , ait Orator , in tempestate sœvâ quieta est . Xaverii non quieta solùm , sed erecta , cœloque affixa , ex uno Dei nutu suspensa . Mirabiles elationes maris naufragus contemplatur ; mirabilem in administratio ne rerum , Providentiaque ordine , atque in ipsa vexatione suâ Dominum veneratur ; et ad tenendam propositam spem , quam sicut ancoram habet animæ tutam ac firmam , & incidentem usque ad interiora velaminis . Nec terram petit , nisi laboris novi gratiâ ; ad eas profectò oras ejici cupiens , ubi plurimùm Dei Servatoris causâ desudare habeat : secumque præclarè actum putat , si vel naufragio ad gentem aliquam Christo lucrandam perveniat .

c Hebr. 6.

